

SKY 334 İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ

İSG ALANINDA TÜRKİYE'NİN ONAYLADIĞI ILO SÖZLEŞMELERİ

Doç.Dr.Gülbiye Y. YAŐAR

Anayasa md.90

Milletlerarası Andlaşmaları Uygun Bulma

- Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7.5.2004-5170/7 md.)Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

İSG Alanında Türkiye'nin Onayladığı ILO Sözleşmeleri

- 155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme (2005)
- 161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme (2005)
- 187 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi (2014)
- 167 No'lu İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)
- 176 No'lu Maden İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)

155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme (2005)

- ILO Kabul Tarihi: 3 Haziran 1981

Türkiye Onay:

- Kanun Tarih ve Sayısı: 07.01.2004 / 5038
Resmi Gazete Yayım Tarihi ve Sayısı: 13.01.2004 / 25345

155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme (2005)

- Madde 4:

Her üye, ulusal koşullar ve uygulamaya göre ve en fazla temsil kabiliyetine sahip işçi ve işveren kuruluşlarına danışarak iş güvenliği, iş sağlığı ve çalışma ortamına ilişkin tutarlı bir ulusal politika geliştirecek, uygulayacak ve periyodik olarak gözden geçirecektir.

Bu politikanın amacı, işle bağlantılı olan veya işin yürütümü sırasında ortaya çıkan kaza ve yaralanmaları, çalışma ortamında bulunan tehlike nedenlerini mümkün olduğu ölçüde asgariye indirerek önlemek olacaktır.

155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme (2005)

Madde 5:

- İşin maddi unsurlarının (işyerleri, çalışma ortamı, araçlar, makine ve teçhizat, kimyasal, fiziksel ve biyolojik maddeler ve etkenler, çalışma yöntemlerinin) tasarımı, test edilmesi, seçimi, ikamesi, montajı, düzenlenmesi, kullanımını ve bakımı;
- İşin maddi unsurları ile işi yapan veya nezaret eden kişiler arasındaki ilişkiler ve makine teçhizat, çalışma süresi, işin düzenlenmesi ve iş usullerinin işçilerin fiziksel ve zihinsel kapasitelerine uyarlanması;
- Yeterli sağlık ve güvenlik düzeyine ulaşılması amacıyla bütün çalışanların ileri düzeyde eğitimini, kalifiyesini ve motivasyonunu kapsayan eğitimi;
- Çalışma grubu ve işletme düzeylerinde ve ulusal düzeyi de kapsayan uygun diğer bütün düzeylerde haberleşme ve işbirliği;
- Sözleşmenin 4 üncü maddesinde atıfta bulunulan politikaya uygun olan eylemlerinde, işçilerin ve temsilcilerinin disiplin cezalarına karşı korunması;

155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme (2005)

- Madde 8:

Her üye, yasa veya yönetmelik çıkarmak suretiyle veya ulusal şartlarına ve uygulamasına uygun diğer bir yöntemle, ilgili işçi ve işverenlerin temsilcisi olan kuruluşlara danışarak, Sözleşmenin 4 üncü maddesine etkinlik kazandırmak için gerekli önlemleri alacaktır.

161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme (2005)

- ILO Kabul Tarihi: 7 Haziran 1985
- Türkiye Onay:

Kanun Tarih ve Sayısı: 07.01.2004 / 5039

Resmi Gazete Yayım Tarihi ve Sayısı: 13.01.2004 / 25345

161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme (2005)

- Madde 2:

Her üye, ulusal şartları ve uygulamaları ışığında ve bulunmaları durumunda, en fazla temsil yetkisine sahip işçi ve işveren kuruluşlarına danışmak suretiyle, iş sağlığı hizmetleri konusunda uygun bir ulusal politika geliştirecek, uygulayacak ve periyodik olarak gözden geçirecektir.

161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme (2005)

- Madde 3:

Her Üye, bütün ekonomik faaliyet dallarında ve tüm işletmelerde , kamu sektörü ve üretim kooperatifleri üyelerini de kapsayan, bütün işçiler için, iş sağlığı hizmetlerini sürekli bir şekilde geliştirmeyi üstlenir. Sağlanan hizmet, işletmelerin kendine has risklerini karşılamaya yeterli ve uygun olmalıdır.

161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme (2005)

- Madde 5: İş sağlığı hizmetleri kapsamında yapılması gereken görevler:

İşyerlerinde sağlığa zararlı risklerin tanımlanması ve değerlendirilmesi;

Sağlık üniteleri, kantinler, yatakhaneler ve işveren tarafından bu tür hizmetlerin sunulduğu yerler dahil olmak üzere, işçinin sağlığını etkileyebilecek çalışma ortamında ve iş uygulamalarındaki faktörlerin gözetimi;

161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme (2005)

- İşyerlerinin tasarımı, makine ve diğer teçhizatın durumu, bakımı ve seçimi ve çalışma sırasında kullanılan maddeler dahil olmak üzere işin planlanması ve organizasyonu konusunda tavsiyede bulunma,
- Yeni teçhizatın sağlık açısından değerlendirilmesi ve test edilmesi gibi iş uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik programların geliştirilmesine katılım,
- İş sağlığı, güvenliği, hijyen ve ergonomi, kişisel ve müşterek koruyucu donanım konularında tavsiyede bulunma,

161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme (2005)

- İş ile ilişkisi bakımından, işçilerin sağlığının gözetimi,
- İşin işçiye uygunluğunun geliştirilmesi,
- Mesleki rehabilitasyon önlemlerine katkıda bulunma,
- İş sağlığı, hijyen ve ergonomi alanlarında bilgi, eğitim ve öğretim sağlamada işbirliği;
- İlk yardım ve acil durum tedavi hizmetlerini örgütleme;
- İş kazaları ve meslek hastalıklarının analizine katılma.

187 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi (2014)

- ILO Kabul Tarihi: 15 Haziran 2006

ILO Yürürlüğe Giriş Tarihi: 20 Şubat 2009

- Türkiye Onay: **16 Ocak 2014**

187 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi (2014)

• 2.Madde

1. Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye, en fazla temsil kabiliyetine sahip işçi ve işveren kuruluşlarının temsilcilerine danışarak, ulusal politika, ulusal sistem ve ulusal program geliştirme yoluyla iş kazalarını, meslek hastalıklarını ve ölümleri önlemek için iş sağlığı ve güvenliğinin sürekli geliştirilmesine katkıda bulunacaktır.

167 No'lu İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)

- ILO Kabul Tarihi: 20 Haziran 1988
- Türkiye Onay Tarihi: **23 Mart 2015**

167 No'lu İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)

- 1. Madde:

«Bu Sözleşme, şantiye alanının hazırlanmasından projenin tamamlanmasına kadar olan süre içinde şantiyedeki herhangi bir süreç, işlem, operasyon ya da taşıma dâhil olmak üzere her tür inşaat faaliyeti, bina yapımı, inşaat mühendisliği, yapım ve yıkım işleri için geçerli» olmak üzere

167 No'lu İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)

- 5. Madde:

«Bu Sözleşmeyi onaylayan her Üye, söz konusu güvenlik ve sağlık tehlikelerine ilişkin bir değerlendirme temelinde, bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını sağlayacak yasal düzenlemeleri ve yönetmelikleri çıkarmayı ve bunları uygulamayı taahhüt eder».

176 No'lu Maden İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)

- ILO Kabul Tarihi: 22 Haziran 1995
- ILO Yürürlük Tarihi: 5 Haziran 1998
- Türkiye Onay Tarihi: **23 Mart 2015**

176 No'lu Maden İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)

- 3. Madde:

Ülkedeki koşullar ve uygulama ışığında ve ilgili işçi ve işveren kesimlerinin temsil kabiliyeti en fazla örgütleriyle yapılacak istişarelerden sonra Üye, başta bu Sözleşme hükümlerini yaşama geçirecek önlemler olmak üzere madenlerde güvenlik ve sağlıkla ilgili tutarlı bir politika geliştirecek, uygulayacak ve düzenli aralıklarla gözden geçirecektir.

176 No'lu Maden İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi (2015)

- 6 – 12 maddelerde işverenlere işyerlerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili büyük sorumluluklar yüklemektedir.
- 13-14.maddeler ise işçiler ve temsilcilerinin hak ve görevlerine yer vermiştir.

Kaynaklar

- ILO Türkiye Ofisi

«Türkiye'nin Onayladığı ILO Sözleşmeleri»

(<http://www.ilo.org/ankara/conventions-ratified-by-turkey/lang--tr/index.htm>, Erişim Tarihi 13 Eylül 2017).

Teşekkürler..